

Jane Hutt AS/MS
Y Gweinidog Cyfiawnder Cymdeithasol
Minister for Social Justice

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

John Griffiths AS
Cadeirydd, y Pwyllgor Llywodraeth Leol a Thai
Senedd Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1SN
SeneddTai@senedd.cymru

18 Tachwedd 2022

Annwyl John,

Yn dilyn fy ymddangosiad gerbron y Pwyllgor ar 27 Hydref lle roeddech yn craffu ar roi tai i ffoaduriaid o Wcráin, roeddech wedi gofyn am wybodaeth ddilynol. Rwy'n falch o gael rhoi'r wybodaeth honno i chi yn y llythyr hwn.

Yn gyntaf, roeddech yn gofyn am ffigurau ynghylch nifer y ffoaduriaid o Wcráin sydd wedi symud ymlaen o'u llety cychwynnol, pan fo'r wybodaeth o'r llwyfan data ar gael. Mae'n ffigurau diweddaraf o Lwyfan Data Wcráin yn dangos bod 698 o bobl o Wcráin sydd wedi cael llety cychwynnol wedi eu cofnodi fel rhai sydd wedi 'symud ymlaen' O'r rhain, mae 508 wedi symud ymlaen o fewn Cymru, a 104 arall wedi symud ymlaen mewn rhannau eraill o'r Deyrnas Unedig ac 86 y tu allan i'r Deyrnas Unedig. Rydym yn cydweithio'n weithredol ag awdurdodau lleol a'r Ganolfan Gyswllt i roi'r holl ddata ar y llwyfan data a bydd y ffigur hwn yn cynyddu wrth i ragor o wybodaeth am leoliadau hanesyddol gael eu hychwanegu.

Roeddech yn gofyn am y newyddion diweddaraf o ran datblygu a defnyddio llety modiwlwr, gan gynnwys cost fesul uned a sut y byddant yn cael eu defnyddio mewn rhaglenni i fodloni'r holl anghenion tai.

Mae Gofynion Ansawdd Datblygu Cymru 2021 yn nodi:

“Defnyddio dulliau adeiladu modern yw'r ateb a ffefrir o ran cyflawni'r amcan. Mae'r dulliau hynny'n cynnwys dulliau a thechnolegau adeiladu amrywiol sydd un ai'n gallu cael eu defnyddio yn lle dulliau traddodiadol (er enghraifft, defnyddio datblygiadau technolegol neu ddigidol), neu sy'n eu hategu (er enghraifft, cynhyrchu cydrannau ar gyfer dulliau adeiladu hybrid sy'n lleihau'r adnodd sydd ei angen ar y safle a/neu'n cyflymu'r gwaith cydosod).”

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Jane.Hutt@llyw.cymru
Correspondence.Jane.Hutt@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Yn ystod y flwyddyn ariannol hon mae'r Rhaglen Llety Dros Dro (TACP) yn helpu i adeiladu 192 cartref drwy'r dull adeiladu modiwlwr. Bydd cyllid grant TACP o £16.5m yn cael ei neilltuo i gefnogi hyn, a bydd cyfanswm y costau yn £36m, sy'n oddeutu £187,500 yr uned. O fewn y 12 i 18 mis nesaf, bydd 145 o gartrefi modiwlwr yn cael eu hadeiladu a'u cwblhau. Mae cyllid grant TACP o £12m yn cael ei ddarparu i gefnogi hyn. Amcangyfrifir bod cyfanswm y gost yn £22.6m, sy'n oddeutu £156,479 yr uned.

Dylid nodi bod costau yr uned yn amrywio gan ddibynnu ar faint y tai a ddarperir (er enghraifft, nifer yr ystafelloedd gwely), y math o uned a ddarperir ac amodau'r safle. Gall MMC fod rhwng 8-14% yn ddrutach yr uned o'i gymharu â dulliau adeiladu traddodiadol. Er hynny, bydd y cynnyrch o ansawdd uwch a bydd llai o allyriadau carbon. Bydd yn rhatach i'w wresogi a gellir ei ddarparu'n gynt. Er mwyn bodloni anghenion tai yn y dyfodol, rhaid i ni sicrhau bod y tai o ansawdd uchel, yn arloesol ac yn gynaliadwy.

Rydych hefyd wedi gofyn am y gostyngiad yn y Taliadau Disgresiwn at Gostau Tai (DHP). Mae DHP yn cael eu gweinyddu gan yr Adran Gwaith a Phensiynau (DWP) i awdurdodau lleol yng Nghymru a Lloegr. Defnyddir DHP gan awdurdodau lleol i liniaru effaith unrhyw waith diwygio lles arall, gan gynnwys helpu pobl sy'n cael eu heffeithio gan y cap budd-daliadau, y newid i'r lwfans tai lleol a'r dreth ystafell wely. Mae'r taliadau hyn yn helpu i atal tenantiaid rhag mynd i ôl-ddyledion rhent, ac, mewn cyfnod lle mae pobl yn wynebu argyfwng costau byw a rhenti preifat yn cynyddu, mae fforddiadwyedd yn beth anodd iawn.

Yn 2022-23, roedd cyllid DHP yng Nghymru a Lloegr wedi gostwng oddeutu 27% o'i gymharu â 2021-22 – yng Nghymru roedd hyn yn cyfateb i £6,349,254 yn 2022-23 (o'i gymharu â £8,684,917 yn 2021-22). Ym mis Awst, cyhoeddodd y DWP bod £2m ychwanegol ar gael, yn daladwy ar draws pob awdurdod lleol yng Nghymru a Lloegr. Mae'r cyllid ychwanegol hwn yn £109,977 ar draws holl awdurdodau lleol Cymru. O ystyried y dyraniad canol blwyddyn, mae cyllid DHP yn 2022-23 26% yn is na'r cyllid yn 2021-22. Daw'r gostyngiad hwn yn dilyn gostyngiad o 18% yn nghyllid 2021-22 o'i gymharu â 2020-21. Ar ben hynny, cyllid DHP yn 2022-23 yw'r swm isaf y mae Cymru wedi ei gael ers dechrau polisi diwygio lles y Deyrnas Unedig.

Yn 2021-22, ychwanegodd Llywodraeth Cymru £4.1m at gyllid DHP i liniaru effaith y gostyngiad i gydnabod pwysigrwydd y gronfa hon, yn enwedig yng nghyd-destun COVID-19 a phwysau ariannol eraill sydd ar aelwydydd. Yn 2022-23, darparodd Llywodraeth Cymru £6m i Awdurdodau Lleol ar gyfer Cronfa yn ôl Disgresiwn ar gyfer Atal Digartrefedd. Mae'r gronfa hon yn rhoi hwb i gyllid Awdurdodau Lleol er mwyn darparu cymorth ar unwaith i atal a lleddfu risg digartrefedd ar gyfer y rheini sydd ar fudd-daliadau a'r rheini ar incwm isel ond nad ydynt ar fudd-daliadau. Gall hyn ymdrin â mesurau ataliol, fel cynnig gwarant rhent, talu am ôl-ddyledion rhent fel rhan o becyn gweithredu i gynnal tenantiaeth yn ogystal ag ychwanegu at gyllid Taliadau Disgresiwn at Gostau Tai (DHP).

Bydd y dull gweithredu hwn felly yn darparu opsiwn sy'n fwy hyblyg na dim ond ychwanegu at y cyllid DHP gan y bydd hefyd yn rhoi disgresiwn i ALLau dargedu'r cyllid yn briodol yn ddarostyngedig i'r fframwaith cyfreithiol a'r rheolau sydd ganddynt eisoes.

Yn dilyn eich cais i gael gweld copi o'r llythyr a anfonwyd i'r DWP ynghylch lwfansau tai lleol, rwyf hefyd yn atodi copi o'r llythyr hwn. Gobeithio bod yr wybodaeth hon yn ddefnyddiol i chi.

Yn gywir,

A handwritten signature in black ink that reads "Jane Hutt". The signature is written in a cursive style with a long horizontal line above the first name.

Jane Hutt AS/MS

Y Gweinidog Cyfiawnder Cymdeithasol
Minister for Social Justice

Julie James AS/MS
Y Gweinidog Newid Hinsawdd
Minister for Climate Change

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ein cyf/Our ref MA/JJ/3066/22

Chloe Smith MP
Secretary of State
Department for Work and Pensions
Caxton House
Tothill Street
London
SW1H 9NA
United Kingdom
secretaryofstate@dpw.gov.uk

10 October 2022

Dear Chloe

As the cost-of-living crisis continues to worsen, we are writing to follow on my correspondence to your predecessor Rt. Hon Thérèse Coffey MP in January and April this year to call on you urgently to increase the Local Housing Allowance (LHA) rates for those living on welfare benefits.

The LHA determines how much assistance a low-income household living in the private rental sector can receive towards their rent through the benefits system and it has been frozen since 2020. The LHA is intended to cover the rent for 30% of houses in an area. However, the current LHA rates reflect the level of rents which existed in the private rental market for the period ending September 2019, which is now three years out of date and is patently significantly too low, making many properties unaffordable for those in receipt of housing-related benefits.

We are witnessing private rented sector rents rising at their fastest rate in over a decade in many areas, and a significant gap between people's rental costs and the LHA. To illustrate this, when comparing the current 30th percentile (as calculated by Rent Officers Wales) with current LHA rates, the difference on average for Wales is 8.99%. However, this masks significant regional variations, with Newport and Monmouth showing the greatest differences of 20.20% and 17.55% respectively. The differences between the LHA rate and current 30th percentile figures for some individual LHA categories are even greater, with 4-bedroom and 1-bedroom properties in Newport differing by 30% and 26% respectively.

This disparity is leaving many people having to try to find the additional rent from the money they have remaining or - if they are unable to do so, as many are - become homeless. Consequently, we would ask that you not only base benefits on the current rents levels, but that you also restore LHA rates to be payable at the 50th percentile, as was the case when LHAs were first introduced.

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Julie.James@llyw.cymru
Correspondence.Julie.James@gov.Wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Furthermore, the substantial reduction in Discretionary Housing Payments (DHP) funding to Welsh local authorities in this financial year is compounding the issue. The reduction amounts to approximately £2.3m (27%) compared to the previous financial year. Whilst a further £2 million was allocated across all local authorities in England and Wales in early August, this additional funding only amounts to 2% of the total DHP award and its impact will be limited.

DHPs were originally increased to help mitigate the impact of the UK Government's welfare reforms and to help tackle poverty for those households most affected by welfare benefit changes. On that premise, we had expected an increase in funding particularly in the light of the continuing LHA freeze and the financial pressures that families are experiencing caused by the current cost-of-living crisis.

We would therefore urge you to reconsider LHA rates and DHP funding and take the immediate steps needed to address these significant concerns.

We look forward to receiving your response.

Yours sincerely

Julie James AS/MS
Y Gweinidog Newid Hinsawdd
Minister for Climate Change

Jane Hutt AS/MS
Y Gweinidog Cyfiawnder Cymdeithasol
Minister for Social Justice